

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2016. április hó 25. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmény miatt ellen indított büntető ügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2015. november 18. napján kihirdetett 2.B.776/2014/54. számú ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

A másodfokú eljárásban felmerült 16.915 (Tizenhatezer-kilencszáztizenöt) Ft az állam terhén marad.

I n d o k o l á s :

Az első fokon eljáró törvényszék a megismételt eljárás keretében a vádlott bűnösségét emberölés büntetében (Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont) és kiskorú veszélyeztetése büntetében (Btk. 208. § (1) bekezdés) állapította meg, és ezért halmazati büntetésül életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte, mellékbüntetésként 10 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. A szabadságvesztés büntetést fegyházban rendelte végrehajtani és megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban 25 év elteltével bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. ... utónevű gyermeke tekintetében a szülői felügyeleti jogát megszüntette, döntött a bűnjelek sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette.

A vádlott és védője enyhítés érdekében fellebbeztek.

A fellebbviteli főügyészség átiratában a törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta. Észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének akként tett eleget, hogy a bizonyítékok értékelése során a megismétlést megelőző eljárás bírósági szakában beszerzett bizonyítékokra is utalt, mely mellőzendő, mivel a hatályon kívül helyezés oka az az abszolút eljárási szabálysértés volt, hogy a tárgyalás olyan személy - tolmács - távollétében tartották meg, akinek részvétele a törvény értelmében kötelező.

Az ítéltábla a vádlott és védőjének fellebbezése folytán a törvényszék ítéletét a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Be. 361. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta felül a meghozatalát megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében figyelemmel a Be. 554/B. § g) pontjára is.

A nyilvános ülésen a védő az enyhítésre irányuló jogorvoslatát fenntartotta. Sem a tényállást, sem pedig az elsőfokú bíróság jogi minősítését nem támadta. Az enyhítő körülmények sorából kiemelte a vádlott elkövetéskori spirálisan erősödő tudatszűkült állapotát, beismerő vallomását, a cselekmény előtti törvénytisztelő életmódját, büntetlen előéletét és vele szemben határozott tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabását indítványozta.

A fellebbviteli főügyészség jelenlévő képviselője az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta és hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróságnak az indokolási kötelezettség megsértésében megnyilvánuló szabálysértése relatív, amely nem vezethet az ítélet ismételt hatályon kívül helyezéséhez. A védő lényeges enyhítést célzó indítványát nem találta alaposnak, álláspontja szerint a büntetési célokat kizárólag határozatlan ideig tartó szabadságvesztés kiszabása szolgálja. A vádlott az utolsó szó jogán megbánásáról nyilatkozott.

Az ítéletábra a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályok betartásával, a másodfokú bíróságnak a megismételt eljárásra adott iránymutatásait is figyelembe véve folytatta le az eljárást és igen részletes, az előzményeket is rögzítő megalapozott tényállást állapított meg. A bizonyítékokat körültekintően értékelte, azonban indokolási kötelezettségének akként tett eleget, hogy több helyen (13. oldal 3. bekezdés, 14. oldal 3. bekezdés, 16. oldal 4. bekezdés) utalt az alapeljárás bírósági szakaszában beszerzett bizonyítékokra is. Az alapeljárásban született ítélet azonban abszolút eljárási szabálysértés miatt a Be. 373. § (1) bekezdés II/d) pontja alapján került hatályon kívül helyezésre azért, mert a vádlott bár a mindennapi életvitellel kapcsolatos magyar nyelvet beszéli, azonban jogi szakkifejezések fogalmával, jelentésével nincs tisztában és a korábbi eljárás bírósági szakaszában tolmács nem működött közre, így a tárgyalást olyan személy távollétében tartotta meg a 3.B.168/2013. számú ügyben a bíróság, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező, ezért az említett bizonyítékokra utalás mellőzése szükséges a törvényszék ítéletéből.

A fenti a Be. 373. § (1) bekezdés III/a) pontja szerinti indokolási kötelezettség megsértésében megnyilvánuló relatív eljárási szabálysértés azonban nem eredményezhette a Be. 351. § (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági okok megállapíthatóságát, így az ítélet hatályon kívül helyezésének lehetősége fel sem merült. E körben az ítéletábra mindenben osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját.

A megismételt első fokú eljárásban megállapított tényállás továbbra is megalapozott, a Be. 351. § (1) bekezdése alapján az ítéletábra a felülbírálat során irányadónak tekintette.

Törvényesen vont következtetést az elsőfokú bíróság a vádlott büntetőjogi felelősségére mindkét terhére rótt cselekmény vonatkozásában és nem tévedett a jogi minősítést illetően sem. Csupán annyi pontosítás teendő az ítélet 19. oldal 1. bekezdésében, hogy a kiskorú veszélyeztetés büntetnének jogszabályi helye helyesen a Btk. 208. § (1) bekezdése.

A vádlott mindvégig beismerte a cselekmény elkövetését, bár az eljárás során eltérő tartamú vallomásokat tett. E vallomásokat a törvényszék ítéletének 11-14. oldalain igen részletesen elemezte, összevetette egyéb bizonyítékokkal, így a szomszéd tanúk, a helyszínen intézkedő rendőrök vallomásaival. Az ölési cselekmény jogi minősítést illetően kellő körültekintéssel járt el. E körben kiemelten fontos szerepe volt a szakértői bizonyításnak, de ugyanúgy jelentőséggel bírt a szakértői bizonyítás a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény vonatkozásában is. A törvényszék a védő perbeszédét követően, - amely az ölési cselekmény erős felindulásban történő elkövetésének megállapítását célozta - ismételten megnyitotta a bizonyítást és újra meghallgatta az érintett szakértőket és kételyt nem támaszthatóan vont le következtetést a cselekmény jogi minősítésére, helyesen. Az ítélet 19. oldalától részletes jogi okfejtéssel indokolta, hogy a méltányolható okból

eredő erős felindulásban elkövetés mint az emberölés privilégizált esete miért nem állapítható meg a vádlott javára. Csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy a vádlott és védője fellebbezésében a jogi minősítést már nem támadták. Hangsúlyozza az ítéletábra is, hogy az erős felindulásból elkövetett emberölés feltétele az is, hogy az elkövető a tényállásszerű ölési cselekményt nyomban a méltányolható okból származó erős felindulás állapotában kövesse el (ítélet 19. oldal utolsó előtti bekezdés), ami lényegében az elkövetési magatartásnak a rögtönös szándék kialakulásával való időbeli egyezését jelenti. Jelen esetben a cselekmény 2012. szeptember 18. napján történt. A vádlott 2012. szeptember 3-án érkezett haza ...-ból. Házastársa már 2012 húsvét környékén közölte vele válási szándékát, amelynek legfőbb oka a vádlott játékszenvedélye volt, de a vádlott féltékenységének kezdete is már erre az időszakra esett.

A törvényszék okszerűen vont következtetést arra is, hogy a vádlott ölési cselekményét kitartó egyenes ölési szándékkal követte el és nem tévedett, amikor a cselekményt különös kegyetlenséggel elkövetettként is minősítette és ennek meggyőző indokát adta (ítélet 21. oldal). Az ítéletábra e körben utal a Kúria 3/2013. Büntető Jogegységi Határozata indoklásának I/6. és II/4. pontjában kifejtettekre is.

A kiskorú veszélyeztetése tekintetében a szakértői bizonyítás eredményeképpen megalapozottan állapította meg a törvényszék, hogy a vádlott ... utónevű gyermekének értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése egész életére kihatóan súlyosan veszélyeztetésre került.

Az elsőfokú bíróság helytállóan döntött - bár indokát nem adta - amikor az elbíráláskor hatályos anyagi jogszabályokat alkalmazta azok kedvezőbb volta miatt. E körben az ítéletábra utal az alábbiakra:

Mind a cselekmény elkövetésekor, mind pedig az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvénykönyv az ölési cselekmény minősítése, de a kiskorú veszélyeztetésének cselekménye tekintetében mind a minősítés, mind pedig az alkalmazandó joghátrány vonatkozásában ugyanazon rendelkezéseket alkalmazza. Az ölési cselekmény esetében mindkét jogszabályhely a minősített emberölés bűncselekményének elkövetőjével szemben életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását teszi lehetővé, az életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátás kedvezőbb szabályokat tartalmaz a 2012. évi C. törvény rendelkezései szerint. Az 1978. évi IV. törvény 47/A. § (2) bekezdése szerint, ha az életfogytig tartó szabadságvesztést olyan bűncselekmény miatt szabta ki a bíróság, amelynek büntethetősége nem évül el, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 30 évben határozza meg úgy, hogy ezen időpontnak maximális időtartamot, felső korlátot nem határoz meg, így az új Btk. 43. § (1) bekezdése szerint, ha a bíróság életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, a legkorábbi időpontját legalább 25, legfeljebb 40 évben határozza meg, így a másodfokú bíróság megítélése szerint az elbíráláskor hatályban lévő anyagi jogszabályok a vádlottra nézve egyezően a törvényszék álláspontjával kedvezőbbek.

A büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket feltárta és súlyuknak megfelelően értékelte. Az enyhítő körülmények sorából a másodfokú bíróság mellőzi az ítélet 22. oldal 4. bekezdését, hogy a sértett „cselekménye” hozzájárult ahhoz, hogy gyakran veszekedtek és a vádlott indulatos állapotba került, és ezzel mintegy hozzájárult saját megöléséhez. Ezt az élethelyzetet ugyanis kizárólag a vádlott játékszenvedélye hozta létre és generálta a házaspár közötti állandósult vitákat. A vádlott terhére igen nyomatékos súlyosító körülmények igazolhatóak. Tettét brutális kegyetlenséggel házastársa, gyermeke anyja és 12 éves lánya szeme láttára követte el rendkívül kitartó szándékkal, mint azt részletesen leírta a törvényszék is ítéletének 22. oldal utolsó bekezdésében. Kellő nyomatékkal értékelendő, hogy gyermeke értelmi, erkölcsi, érzelmi fejlődését egész életére kitartóan súlyosan veszélyeztette. Mindezek alapján az ítéletábra az enyhítésre

irányuló, a határozott tartamú szabadságvesztés kiszabását célzó védelmi fellebbezést nem találta alaposnak, és egyetértett a törvényszék okfejtésével, illetőleg a fellebbviteli főügyészség álláspontjával is, hogy mind a társadalom védelme, mind pedig az egyéni megelőzés szempontjából kizárólag az életfogytig tartó szabadságvesztés alkalmazása szolgálhatja megfelelően a büntetési célok érvényesülését, azonban a vádlott feltételes szabadságra bocsátásának lehetősége a törvény által lehetővé tett legkorábbi időpontban nem kifogásolható.

Az első fokon eljáró törvényszék a vádlottat életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte, mellékbüntetésül 10 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. Ezt azonban megszüvegezésében az ítélet rendelkező részében pontatlanul szerepeltette, e körben az ítélőtábla rámutat, hogy a rendelkező részben meghatározott és a vádlottal szemben alkalmazott életfogytig tartó szabadságvesztés továbbá a 10 év helyesen közügyektől eltiltás mellékbüntetést egységes büntetésként tekinti kiszabottnak a Btk. 33. § (3) bekezdésének és a Be. 258. § (3) bekezdés e) pontjára figyelemmel. A kifogásolt részt az ítélőtábla ítéletszerkesztési hibának tekintette és külön a rendelkező részben nem tartotta szükségesnek feltüntetni. Végül az ítélet 23. oldal 8. bekezdésében a Ptk. Családjogi Könyvére történő helyes hivatkozás a 2013. évi V. törvény.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítélőtábla a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással a törvényszék ítéletét - annak járulékos rendelkezéseit is törvényesnek találva - helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban az előzetes letartóztatásban töltött idő további beszámításáról a Btk. 92. § (1) bekezdése alapján történt rendelkezés, míg a másodfokú eljárásban a tolmács díját a Be. 339. § (2) bekezdése alapján az állam viseli.

Debrecen, 2016. április 25.

. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné Dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja.

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 2.B.776/2014/54. számú ítélete az ítélőtábla jelen határozatával 2016. április 25. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2016. április 25.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke

